

स्वर्गकृतालयः ॥ स्वर्गे निजपुण्यकर्मणा कृत आलयो यस्य तादृशः ॥ स्वर्गवासाहो नासीत्यर्थः ॥ १७ ॥ तत्र हेतुः गुरुशापेत्यादि ॥ १८ ॥ १९ ॥ आहारयत् अकरोत् ॥ २० ॥
सृजन्निति ॥ यथा उत्तरतो ध्रुवः अचलस्तिष्ठति एवं त्रिशंकुस्तिष्ठतु ॥ तस्य परितो यथा सप्तर्षि मंडलं तथा अस्यापि भवत्वित्याशयः ॥ सृजन्निति हेतौ शतृप्रत्ययः ॥ सृष्टिं कु
र्वन् तद्वेतोः दक्षिणमार्गस्थान् परानसृजत् ॥ पुनः सप्तविंशतिनक्षत्रमालामसृजत् ॥ २१ ॥ नक्षत्रवंशं क्षुद्रनक्षत्रगणं ॥ २२ ॥ अन्यमिंद्रं स्वसृज्यमानस्वर्गस्येति शेषः ॥ अ

सहस्रैः सुरगणैरिदं वचनमब्रवीत् ॥ त्रिशंको गच्छ भूयस्त्वं नासि स्वर्गकृतालयः ॥ १७ ॥ गुरुशापहतो मृदुपतभूमि मवाक्शिराः ॥ एव
मुक्तो मे हंद्रेण त्रिशंकुरपतत्पुनः ॥ १८ ॥ विक्रोशमानस्त्राहीति विश्वामित्रं तपोधनं ॥ तच्छ्रुत्वा वचनं तस्य क्रोशमानस्य कौशिकः ॥ १९ ॥
रोपमाहारयत्तीव्रं तिष्ठतिष्ठेति चाब्रवीत् ॥ ऋषिमध्ये स तेजस्वी प्रजापतिरिवापरः ॥ २० ॥ सृजन्दक्षिणमार्गस्थान्सप्तर्षीन् परान्पुनः ॥
नक्षत्रवंशमपरमसृजत्क्रोधमूर्च्छितः ॥ २१ ॥ दक्षिणां दिशमास्थाय ऋषिमध्ये महायशाः ॥ सृष्ट्वानक्षत्रवंशं च क्रोधेन कलुषीकृतः
॥ २२ ॥ अन्यमिंद्रं करिष्यामि लोको वा स्यादनिंद्रकः ॥ दैवतान्यपि स क्रोधात्स्रष्टुं समुपचक्रमे ॥ २३ ॥ ततः परमसंभ्रांताः सर्पिसंघाः
सुरासुराः ॥ विश्वामित्रं महात्मानमूचः सानुनयं वचः ॥ २४ ॥ अयं राजा महाभाग गुरुशापपरिक्षतः ॥ स शरीरो दिवं यातुं नार्हत्येव त
पोधन ॥ २५ ॥ तेषां तद्वचनं श्रुत्वा देवानां मुनिपुंगवः ॥ अब्रवीत्सुमहद्वाक्यं कौशिकः सर्वदेवताः ॥ २६ ॥ स शरीरस्य भद्रं वस्त्रिशंकोर
स्य भूपते ॥ आशं हणं प्रतिज्ञातं नानृतं कर्तुं मुत्सहे ॥ २७ ॥ स्वर्गोऽस्तु स शरीरस्य त्रिशंकोरस्य शाश्वतः ॥ नक्षत्राणि च सर्वाणि मम कानि ध्रु
वाण्यथ ॥ २८ ॥ यथा मया सृज्यमानस्वर्गः अनिंद्र एवास्तु ॥ त्रिशंकुरेव तद्वेदो भवत्वित्याशयः ॥ एवमिंद्रस्थाने त्रिशंकुं प्रतिष्ठाप्य तस्य परिवारभूतदेवतानि स
टमुपचक्रमे ॥ २३ ॥ तत इति ॥ देवप्रतिस्वर्गवत् स्वस्यापि प्रतिस्वर्गं कुर्यात् इति हेतोः सुरा असुराश्च संभ्रांताः पर्याकुलचित्ता इत्यर्थः ॥ २४ ॥ अनुनयप्रकारमाह ॥ अयं राजे
त्यादि ॥ गुरुशापेन परिक्षतः चंडालत्वं प्राप्तः ॥ दिवं ब्रह्मसृष्टं त्वत्सृष्टं वा स्वर्गं ॥ २५ ॥ २६ ॥ भद्रं इत्यनेन अनुनयः ॥ २७ ॥ स्वर्गोऽस्तु स्वर्गपदवाच्यसुखविशेषानुभवोऽस्तु ॥ २८ ॥